

NIEUWSBRIEF DIERENARTSEN

KoeMonitor is een systematiek waarmee melkveehouders en producenten van zuivelproducten aantoonbaar kunnen maken dat de eisen op het gebied van diergezondheid, dierenwelzijn en voedselveiligheid van melk in de melkveehouderij worden nageleefd en dat uitsluitend melk van gezonde koeien wordt verwerkt tot levensmiddelen. KoeMonitor bestaat uit de onderdelen KoeData, KoeAlert en KoeKompas. Alle onderdelen in KoeMonitor hebben een eigen functie en hangen onderling met elkaar samen. Met ingang van 1 januari 2020 is KoeMonitor operationeel.

Melkveehouders zullen hun dierenarts vragen gebruik te maken van onderdelen van KoeMonitor wanneer de zuivelonderneming dit in haar leveringsvoorwaarden heeft staan. Dierenartsen spelen dus een belangrijke rol binnen KoeMonitor, specifiek met betrekking tot KoeAlert en KoeKompas. Het systeem is zodanig opgebouwd dat de controlerende en adviserende rol van de dierenarts goed kan worden onderscheiden.

NIEUWE NIEUWSBRIEF

Met deze Nieuwsbrief KoeMonitor voor dierenartsen houdt ZuivelNL u op de hoogte van praktische zaken die u als dierenarts tegenkomt bij melkveehouders die werken met KoeMonitor. U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u staat ingeschreven in het KoeAlert-register en/of zich heeft aangemeld voor de nieuwsbrief voor dierenartsen van ZuivelNL. Mochten ook collega's of anderen zich willen inschrijven voor deze nieuwsbrief dan kan dat via de link in onderstaande button.

Wilt u de Nieuwsbrief KoeMonitor niet meer ontvangen dan kunt u zich altijd afmelden via de link onderaan in deze nieuwsbrief.

[Inschrijven Nieuwsbrief KoeMonitor](#)

KOEALERT: CONTROLE DIERENARTS OP NALEVING EU-HYGIËNEVERORDENING 853/2004

De EU-hygiëneverordening 853/2004 eist dat melkveehouders alleen melk leveren van gezonde koeien. Deze verordening eist ook dat zuivelondernemingen alleen melk van gezonde koeien ophalen. Hoe zuivelondernemingen de borging moeten regelen staat niet precies in de verordening beschreven, maar wel staat vast dat fysieke controles door een dierenarts hier deel van uit moeten maken. Binnen KoeMonitor wordt deze fysieke controle uitgevoerd met behulp van KoeAlert. Door de KoeAlert-rapportage vast te leggen in de KoeAlert-applicatie tonen zowel melkveehouder als zuivelonderneming aan dat er wordt gecontroleerd op de naleving van de EU-hygiëneverordening 853/2004.

Voorwaarden dierenarts voor het uitvoeren van een KoeAlert

Alle dierenartsen die staan ingeschreven in het SGD-register 'Geborgde Rundveedierenarts' mogen een KoeAlert uitvoeren. Er is geen extra opleiding nodig om in het KoeAlert-register opgenomen te worden. Wel moet een dierenarts een gebruikersovereenkomst 'KoeAlert-applicatie' bij ZuivelNL hebben om de rapportage in de KoeAlert-applicatie vast te leggen. Een dierenarts kan de gebruikersovereenkomst KoeAlert aanvragen door een e-mail te sturen naar koealert@zuivelnl.org.

Uitvoeren KoeAlert: beoordeling van drie aspecten

KoeAlert betreft een procesbeoordeling door de dierenarts. De dierenarts controleert daarbij drie aspecten.

1. Het herkennen door de melkveehouder van alle aanwezige attentiekoeien.
2. Het aantoonbaar uithouden van de melk van deze koeien.
3. De algemene gezondheidsstatus van de koeien (door vastlegging aantal aanwezige attentiekoeien).

Met behulp van de KoeAlert-applicatie is deze procescontrole eenvoudig vast te leggen en definitief te maken. Let daarbij op dat de volledige werkinstructie zoals aangegeven in het document [KoeAlert Toelichting vastlegging beoordeling](#) wordt gevolgd en dat alle velden volledig en juist zijn ingevuld. Dit om te voorkomen dat een melkveehouder ten onrechte berichtgeving van de zuivelonderneming ontvangt.

Mocht toch, na het definitief maken van KoeAlert, nog informatie toegevoegd/gewijzigd moeten worden dan is dit mogelijk door diezelfde dag nog een nieuw KoeAlert-rapport op te stellen. Beide rapporten blijven zichtbaar, alleen de laatste versie wordt doorgezet voor de bewaking.

VOORBEREIDING MELKVEEHOUDER OP KOEALERT

Bij het maken van een afspraak voor het uitvoeren van KoeAlert wordt door de zuivelonderneming het advies aan de melkveehouder gegeven onderstaande documenten klaar te leggen:

- De administratie van alle behandelingen bij rundvee.
- De administratie van alle dierziekten bij het rundvee.
- De administratie van alle koeien waarvan de melk wordt achtergehouden/niet wordt geleverd en/of verwerkt.

Als handvat voor het herkennen en besluiten of een koe een attentiekoe is in het kader van de EU-hygiëneverordening 853/2004 kan de melkveehouder gebruik maken van het stroomschema [Herkennen attentiekoeien](#) en de [e-learning](#).

FREQUENTIE KOEALERT

Elke melkveehouder is verplicht minimaal één keer per kalenderjaar een KoeAlert te laten uitvoeren door een KoeAlert-dierenarts. De verantwoordelijkheid om een KoeAlert tijdig te laten uitvoeren ligt bij de melkveehouder. Om te voorkomen dat in de laatste maanden van het jaar het gros van de KoeAlerts uitgevoerd moeten worden is het advies hierover tijdig te communiceren met melkveehouders. Ook zuivelondernemingen zullen via diverse communicatiekanalen hun veehouders attenderen op het tijdig laten uitvoeren van een KoeAlert.

OPVOLGING DOOR ZUIVELONDERNEMING

Na het definitief maken van KoeAlert wordt de zuivelonderneming geïnformeerd en wordt beoordeeld of voldaan wordt aan de voorwaarden van het kwaliteitssysteem van de zuivelonderneming. De zuivelonderneming brengt de melkveehouder hiervan op de hoogte. Eventuele opvolging wordt door de zuivelonderneming aangestuurd. De opvolging is afhankelijk van de tekortkoming.

[Lees meer over KoeAlert](#)

MELKVEEHOUDE WILCO HILHORST: "VOORAF SCEPTISCH, ACHTERAF TEVREDEN"

Ervaring met KoeAlert uit het veld

Begin juni bezocht dierenarts Reinard Everts (Diergeneeskundig Centrum Zuid-Oost Drenthe) het bedrijf van CONO-veehouder Wilco Hilhorst uit Noord Sleen voor het uitvoeren van een KoeAlert.

Whiteboard met informatie

"De combinatie met KoeKompas zag ik niet zitten, om zo alle aandacht op KoeAlert te kunnen richten" verteld Reinard. "Wilco heeft mij eerst in de melkstal het whiteboard met daarop zijn attentiekoeien getoond en toegelicht waarom hij deze dieren uithoudt. Vervolgens ben ik het land in gelopen en heb daar gekeken of ik deze attentiekoeien kon terugvinden aan de hand van een zichtbaar merk. Ook heb ik beoordeeld of alle attentiekoeien die ik vond ook werkelijk door Wilco waren herkend en gemerkt als attentiekoe. Vervolgens heb ik beoordeeld of de werkwijze van het niet leveren van melk van attentiekoeien van Wilco voldoet en voldoende consistent was. In dit geval stond dat niet ter discussie, Wilco heeft alle attentiekoeien goed in beeld en het uithouden van melk van zieke koeien sluitend georganiseerd"

De controlerende taak die een dierenarts binnen KoeAlert toebedeeld heeft gekregen was voor Reinard geen probleem. Hij erkent dat naast de veehouders ook de dierenartsen een verantwoordelijkheid hebben in het produceren van gezond voedsel. Hiermee voorkom je ook dat een derde partij hiervoor ingeschakeld moet worden.

Samen met de eigen dierenarts de regie houden

Daar is ook melkveehouder Wilco het mee eens, ook hij stelt dat het beter is om samen met de eigen dierenarts de regie te kunnen houden. Voor het bezoek was hij echter sceptisch over KoeAlert. "KoeAlert kost mij en de dierenarts tijd en daarmee geld, daar

zit ik in principe niet op te wachten". Toch is ook Wilco na het bezoek positief over het door de sector ontwikkelde KoeAlert. Door het uitvoeren van KoeAlert heeft Wilco voldaan aan de voorwaarde om jaarlijks één KoeAlert uit te laten voeren.

Bron: CONO CONTACT

KOEDATA

Op basis van de objectieve data wordt per kwartaal een KoeData-score en status van het melkveebedrijf berekend (voorheen continue diergezondheidsmonitor: CDM). De KoeData-score van het melkveebedrijf resulteert in een KoeData status A, B of C.

Risico op aanwezigheid attentiekoeien

De KoeData-status A, B of C zegt iets over het risico dat op het melkveebedrijf attentiekoeien worden aangetroffen en vormt de basis voor eventuele extra aansturing vanuit de zuivelonderneming. Bedrijven met een KoeData-status C worden door de zuivelonderneming aangeschreven voor het uitvoeren voor een extra KoeAlert én het uitvoeren van een signaal gestuurd bedrijfsbezoek.

Wanneer de melkveehouder de dierenarts gemachtigd heeft de KoeData-score en status in te zien, kan de dierenarts deze inzien via www.veeonline.nl. Een melkveehouder kan de dierenarts machtigen met behulp van het formulier dat te vinden is op de website van de [GD](#).

Voor meer informatie over de totstandkoming van de score en status zie de website van [KoeMonitor](#).

EXTRA KOEALERT BIJ KOEDATA STATUS C

Naast de standaard jaarlijkse KoeAlert kan het voorkomen dat een melkveehouder op basis van de KoeData-status een (extra) KoeAlert moet laten uitvoeren. Bedrijven met een KoeData-status C worden door hun zuivelonderneming aangeschreven voor het uitvoeren voor een extra KoeAlert én het uitvoeren van een signaalgestuurd bedrijfsbezoek.

De eerstvolgende KoeData statussen worden eind augustus verwacht. Dit betekent voor u als dierenarts dat er op basis daarvan melkveehouders een aangestuurd KoeAlert en signaalgestuurd bedrijfsbezoek kunnen aanvragen.

SIGNAALGESTUURD BEDRIJFSBEZOEK

Wanneer er uit KoeMonitor een signaal komt dat er iets mis kan zijn met de diergezondheid in het kader van het leveren van melk van gezonde dieren vindt aansturing voor een signaalgestuurd bedrijfsbezoek plaats. Zowel melkveehouder als zuivelonderneming dienen namelijk aantoonbaar te maken dat er opvolging gegeven wordt aan het signaal dat er iets mis kan zijn met de diergezondheid in het kader van het leveren van melk van gezonde dieren. Met behulp van het signaalgestuurd bedrijfsbezoek wordt dit vastgelegd.

Signalen dat er iets mis kan zijn met de diergezondheid

Binnen KoeMonitor zijn er twee signalen dat er iets mis kan zijn met de diergezondheid, in het kader van het leveren van melk van gezonde dieren, die aanleiding geven tot een signaalgestuurd bedrijfsbezoek:

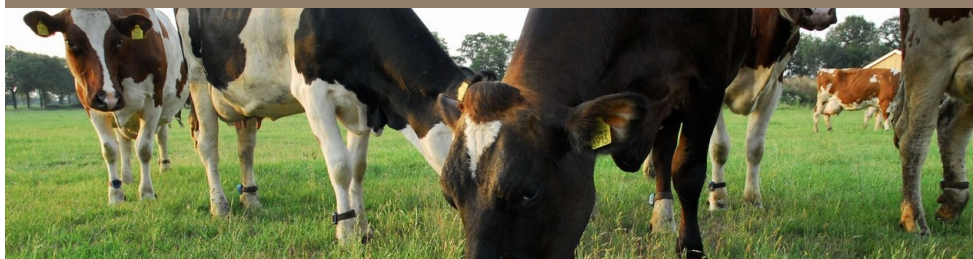
1. De KoeData status is onvoldoende (status C), of
2. Het aantal attentiekoeien geconstateerd bij een KoeAlert is te hoog.

De melkveehouder krijgt zelf bericht dat de dierenarts ingeschakeld moet worden voor het uitvoeren van een signaalgestuurd bedrijfsbezoek. De melkveehouder is zelf verantwoordelijk voor het tijdig contact opnemen met de dierenarts voor de uitvoering en verzending hiervan. Het signaalgestuurd bedrijfsbezoek-formulier wordt per post aan de melkveehouder verstuurd, maar is ook digitaal te vinden op www.koemonitor.nl onder [documenten](#). Een ingevuld formulier signaalgestuurd bedrijfsbezoek dient door de veehouder te worden ingestuurd aan de zuivelonderneming/Clip.

Wat houdt een signaal gestuurd bedrijfsbezoek in?

Tijdens het signaalgestuurd bedrijfsbezoek bekijkt de dierenarts of de aanleiding voor het signaal (uit KoeData of KoeAlert) nog aanwezig is. Indien de verschijnselen nog aanwezig zijn dan wordt bekeken of deze al eerder besproken zijn. Indien de problemen eerder zijn besproken dan vindt evaluatie plaats en wordt bekeken of aanvullende adviezen (bovenop de adviezen gegeven in het KoeKompas/Bedrijfsgezondheidsplan) nodig zijn. Wanneer de problemen nieuw zijn dan wordt omschreven wat de verbeterpunten zijn. Wanneer de verschijnselen niet meer aanwezig zijn wordt aangegeven dat het probleem niet meer aanwezig is en hoe het is opgelost.

[Lees meer over KoeData](#)

KOEKOMPAS

KoeKompas is een managementsysteem dat de diergezondheid, het dierenwelzijn en de mogelijke risico's op het melkveebedrijf in kaart brengt zodat de dierenarts passende adviezen kan geven. KoeKompas is daarmee een praktisch instrument voor de melkveehouder en dierenarts om de kwaliteit van de melk, de diergezondheid en het dierenwelzijn jaarlijks te evalueren en verbeteren.

De scores behaald in KoeKompas zijn GEEN rapportcijfers. De scores geven een risico-inventarisatie en dienen, samen met de overige gegevens van het bedrijf als ondersteuning voor het geven van adviezen. Er zijn vanuit KoeMonitor geen consequenties verbonden aan de score in KoeKompas.

Met KoeKompas kan de melkveehouder tevens invulling geven aan de eisen van het wettelijk verplichte Bedrijfsgezondheidsplan (BGP). Vereisten zijn dan dat:

- De melkveehouder KoeKompas binnen twaalf maanden na het laatste KoeKompas /BGP laat opstellen, én
- De één-op-één dierenarts KoeKompas ondertekent.

EVALUATIE KOEKOMPAS

Om KoeMonitor verder te verbeteren en de gebruiksvriendelijkheid te bevorderen zijn gebruikerservaringen onmisbaar. Door een kleine groep dierenartsen en melkveehouders is gekeken naar verbeterpunten in het handboek KoeKompas. De verbeterpunten variëren van spelling, lay-out en het verduidelijken van tekst tot inhoudelijke vraagstukken. De resultaten van deze evaluatie worden meegenomen in het handboek 2021.

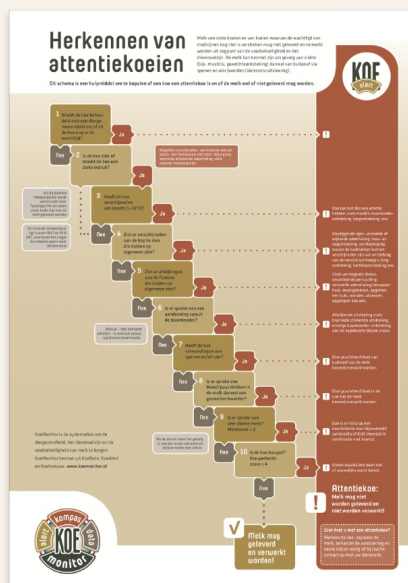
[Lees meer over KoeKompas](#)

HANDIGE INFORMATIE

Op de website van KoeMonitor is meer informatie te vinden. Op de homepage is ook een animatie met uitleg over KoeMonitor beschikbaar.

[NAAR KOEMONITOR.NL](#)

Het schema Herkennen van attentiekoeien is een hulpmiddel om te bepalen of een koe een attentiekoe is of niet en dus of de melk wel of niet geleverd en verwerkt mag worden volgens de EU-hygiëneverordening 853/2004.

[BEKIJK HET SCHEMA](#)

Voor KoeAlert is er een aparte e-learning ontwikkeld. Er zijn filmpjes beschikbaar hoe een dierenarts de gezondheidstoestand van een koe beoordeelt.

[NAAR E-LEARNING](#)

VRAGEN?

Stuur dan een e-mail naar:
koealert@zuivelnl.org

KoeMonitor is ontwikkeld door LTO, NMV en NZO in nauwe samenwerking met KNMvD en CPD.
ZuivelNL is eigenaar en programmamanager.

Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#).